

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0451

Pristupanje EU-a Istanbulskoj konvenciji o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2016. o pristupanju EU-a Istanbulskoj konvenciji o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama (2016/2966(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. drugi podstavak Ugovora o Europskoj uniji (UEU) te članke 8., 19., 157. i 216. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 21., 23., 24. i 25. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju i Platformu za djelovanje koje su usvojene 15. rujna 1995. na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama i zaključne dokumente koji su iz njih proizašli, a koji su usvojeni na posebnim sjednicama Ujedinjenih naroda: Peking +5 (2000.), Peking +10 (2005.), Peking +15 (2010.) i Peking +20 (2015.),
- uzimajući u obzir odredbe pravnih instrumenata UN-a u području ljudskih prava, pogotovo onih koji se tiču prava žena, poput Povelje UN-a, Opće deklaracije o ljudskim pravima, Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima te o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvencije o suzbijanju trgovine ljudima i iskorištavanja prostitucije drugih, Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) i njezina Fakultativnog protokola, Konvencije protiv mučenja i ostalog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, Konvencije o statusu izbjeglica te načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja iz 1951. i Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom,
- uzimajući u obzir članak 11. stavak 1. točku (d) Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, koju je Glavna skupština UN-a usvojila Rezolucijom 34/180 od 18. prosinca 1979.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2015. o Strategiji EU-a za jednakost žena i muškaraca nakon 2015.¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenog 2009. o iskorjenjivanju nasilja nad

---

¹ SL C 407, 4.11.2016., str. 2.

- ženama¹, svoju Rezoluciju od 5. travnja 2011. o prioritetima i glavnim crtama novog političkog okvira EU-a za borbu protiv nasilja nad ženama² te svoju Rezoluciju od 6. veljače 2013. o 57. sjednici Komisije UN-a o položaju žena (CSW): iskorjenjivanje i prevencija svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2014. s preporukama Komisiji o borbi protiv nasilja nad ženama⁴,
  - uzimajući u obzir Europski pakt za jednakost spolova (2011. – 2020.) koji je u ožujku 2011. usvojilo Vijeće Europske unije,
  - uzimajući u obzir smjernice EU-a o nasilju nad ženama i djevojčicama te borbi protiv svih oblika diskriminacije žena i djevojčica,
  - uzimajući u obzir procjenu europske dodane vrijednosti⁵,
  - uzimajući u obzir Program za prava, jednakost i građanstvo za razdoblje 2014. – 2020.,
  - uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 3. prosinca 2015. naslovljen „Strateška suradnja za jednakost spolova za razdoblje 2016. – 2019.” (SWD(2015)0278),
  - uzimajući u obzir izjavu trija predsjedatelja EU-a (Nizozemska, Slovačka i Malta) od 7. prosinca 2015. o jednakosti spolova,
  - uzimajući u obzir izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava naslovljeno „Nasilje nad ženama: Istraživanje na razini EU-a”, objavljeno u ožujku 2014.,
  - uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela⁶;
  - uzimajući u obzir Direktivu 2011/99/EU o europskom nalogu za zaštitu⁷ i Uredbu (EU) br. 606/2013 o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima⁸,
  - uzimajući u obzir Direktivu 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava⁹ i Direktivu 2011/92/EU o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP¹⁰,
  - uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),

---

¹ SL C 285 E, 21.10.2010., str. 53.

² SL C 296 E, 2.10.2012., str. 26.

³ SL C 24, 22.1.2016., str. 8.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0126.

⁵ PE 504.467.

⁶ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

⁷ SL L 338, 21.12.2011., str. 2.

⁸ SL L 181, 29.6.2013., str. 4.

⁹ SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

¹⁰ SL L 335, 17.12.2011., str. 1.

- uzimajući u obzir plan Komisije o mogućem pristupanju EU-a Istanbulskoj konvenciji, objavljen u listopadu 2015.,
  - uzimajući u obzir prijedloge odluka Vijeća o potpisivanju i sklapanju, u ime Europske unije, Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama, (COM(2016)0111 i COM(2016)0109) koje je podnijela Komisija,
  - uzimajući u obzir pitanja upućena Vijeću i Komisiji o pristupanju EU-a Istanbulskoj konvenciji o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama (O-000121/2016 – B8-1805/2016 i O-000122/2016 – B8-1806/2016),
  - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je jednakost spolova jedna od temeljnih vrijednosti EU-a, kako je priznato u Ugovorima i Povelji o temeljnim pravima, i da se EU obvezao integrirati je u sve svoje aktivnosti, te budući da je jednakost spolova kao strateški cilj ključna za postizanje ukupnih ciljeva strategije Europa 2020. u području rasta, zapošljavanja i socijalne uključenosti;
  - B. budući da je pravo na jednako postupanje i nediskriminaciju temeljno pravo priznato u Ugovorima Europske unije i duboko ukorijenjeno u europsko društvo te budući da je nužno za daljnji razvoj društva te bi se trebalo primjenjivati u zakonodavstvu, praksi, sudskoj praksi i svakodnevnom životu;
  - C. budući da je u Direktivi 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela rodno uvjetovano nasilje definirano kao nasilje usmjereno protiv osobe zbog njezina spola, spolnog identiteta ili spolnog izražavanja ili ono koje nerazmjerno više pogađa osobe određenog spola; budući da ono žrtvama može prouzročiti tjelesnu, spolnu, emocionalnu ili psihičku štetu ili ekonomski gubitak te istodobno može utjecati na njihove obitelji i rodbinu i na društvo u cjelini; budući da je rodno uvjetovano nasilje ekstreman oblik diskriminacije i kršenja temeljnih prava i sloboda žrtve, što je istovremeno i uzrok i posljedica nejednakosti spolova; budući da nasilje nad ženama i djevojčicama obuhvaća nasilje u bliskim odnosima, seksualno nasilje (uključujući silovanje, seksualni napad i uznemiravanje), trgovinu ljudima, ropstvo, među ostalim i nove oblike zlostavljanja žena i djevojčica na internetu te različite oblike štetnih praksi poput prisilnih brakova, genitalnog sakaćenja žena i takozvanih „zločina iz časti“;
  - D. budući da je nasilje nad ženama i rodno uvjetovano nasilje i dalje raširena pojava unutar EU-a; budući da se na osnovi istraživanja Agencije za temeljna prava iz 2014. o nasilju nad ženama procjenjuje, što je u skladu s drugim postojećim studijama, da je jedna trećina svih žena u Europi doživjela fizičko ili seksualno nasilje barem jednom tijekom svoje odrasle dobi, 20 % mladih žena (od 18 do 29 godina) iskusilo je spolno uznemiravanje na internetu, svaka peta žena (18 %) doživjela je nametljivo ponašanje, svaka dvadeseta bila je silovana, a više od jedne desetine njih pretrpjelo je seksualno nasilje bez pristanka ili uz upotrebu sile; budući da se u tom istraživanju objašnjava i da većina slučajeva nasilja nije prijavljena vlastima, što pokazuje da su istraživanja o viktimizaciji, uz administrativne statističke podatke, od ključne važnosti za dobivanje potpune slike o različitim oblicima nasilja nad ženama; budući da su potrebne daljnje mjere kako bi se potaknulo žene koje su žrtve nasilja da prijave što se dogodilo i potraže pomoć te kako bi se zajamčilo da pružatelji usluga mogu zadovoljiti potrebe žrtava i

informirati ih o njihovim pravima i postojećim oblicima potpore;

- E. budući da je prema procjeni europske dodane vrijednosti 2011. godišnji trošak nasilja nad ženama i rodno uvjetovanog nasilja u EU-u iznosio 228 milijardi EUR (tj. 1,8 % BDP-a EU-a), od čega je 45 milijarde EUR godišnje bilo za javne i državne službe, a 24 milijarde EUR izgubljena gospodarska proizvodnja;
- F. budući da je Komisija u svom dokumentu naslovljenom „Strateška suradnja za jednakost spolova za razdoblje 2016. – 2019.” naglasila da je nasilje nad ženama i rodno uvjetovano nasilje, koji štete zdravlju i dobrobiti žena, njihovu profesionalnom životu, financijskoj neovisnosti i gospodarstvu, jedan od ključnih problema koji treba riješiti kako bi se postigla istinska jednakost spolova;
- G. budući da se nasilje nad ženama prečesto smatra privatnim pitanjem i vrlo lako tolerira; budući da je ono zapravo kršenje temeljnih prava i teško kazneno djelo koje kao takvo mora biti kažnjeno; budući da nekažnjavanje počinitelja mora prestati kako bi se prekinuo začarani krug šutnje i usamljenosti žena i djevojčica koje su žrtve nasilja;
- H. budući da se nasilje nad ženama i rodno uvjetovano nasilje ne može iskorijeniti samo jednom intervencijom, nego se kombinacijom infrastrukturnih, pravnih, pravosudnih, policijskih, kulturnih, obrazovnih, socijalnih, zdravstvenih mjera i drugih mjera povezanih s uslugama može znatno podići razina osviještenosti te smanjiti nasilje i njegove posljedice;
- I. budući da zbog faktora kao što su etnicitet, vjera ili uvjerenje, zdravlje, bračno stanje, stambeni položaj, migracijski status, dob, invalidnost, klasa, seksualna orijentacija, rodni identitet i rodno izražavanje, žene mogu imati specifične potrebe i biti izloženije višestrukoj diskriminaciji te bi im stoga trebalo pružiti posebnu zaštitu;
- J. budući da se donošenjem smjernica EU-a o nasilju nad ženama i djevojčicama te borbi protiv svih oblika diskriminacije žena i djevojčica kao i posebnog poglavlja o zaštiti žena od rodno uvjetovanog nasilja u strateškom okviru i akcijskom planu o ljudskim pravima EU-a pokazuje jasna politička volja EU-a da pitanje prava žena postavi kao prioritet i da poduzme dugoročne mjere u tom području; budući da se usklađivanjem unutarnjih i vanjskih dimenzija politika koje se tiču ljudskih prava katkad može otkriti raskorak između riječi i djelovanja;
- K. budući da građani i rezidenti u Uniji nisu jednako zaštićeni od rodno uvjetovanog nasilja zbog nepostojanja usklađenog okvira, razlika u politikama i zakonodavstvu u državama članicama, među ostalim, u pogledu definicije kaznenih djela i područja primjene zakonodavstva, te su stoga manje zaštićeni od nasilja;
- L. budući da je 4. ožujka 2016. Komisija predložila pristupanje EU-a Istanbulskoj konvenciji, prvom pravno obvezujućem instrumentu za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama na međunarodnoj razini;
- M. budući da su sve su države članice EU-a potpisale Istanbulsku konvenciju, ali ju je ratificiralo samo njih četrnaest;
- N. budući da se ratifikacijom Konvencije neće postići rezultati osim ako ne bude zajamčena pravilna provedba te ako odgovarajući financijski i ljudski resursi ne budu namijenjeni za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i rodno utemeljenog

nasilja te zaštitu žrtava;

- O. budući da se Istanbulskom konvencijom slijedi cjelovit pristup i rješava pitanje nasilja nad ženama i djevojčicama te rodno utemeljenog nasilja iz niza perspektiva kao što su sprečavanje, borba protiv diskriminacije, mjere kaznenog prava za borbu protiv nekažnjavanja, zaštita žrtava i pomoć žrtvama, zaštita djece, zaštita tražiteljica azila i žena izbjeglica, ili bolje prikupljanje podataka; budući da taj pristup znači donošenje integriranih politika, kombiniranje mjera u raznim područjima na čijem je čelu više dionika (pravosudne, policijske i društvene vlasti, nevladine organizacije, lokalne i regionalne udruge, vlade itd.) na svim razinama vlasti;
- P. budući da je Istanbulska konvencija mješoviti sporazum koji omogućuje pristupanje EU-a usporedno s pristupanjem država članica jer je EU nadležan, među ostalim, u područjima poput prava žrtava i naloga o zaštiti, azila i migracija te pravosudne suradnje u kaznenim stvarima;
  - 1. podsjeća na to da u skladu s člankom 2. UEU-a i Poveljom o temeljnim pravima Komisija ima obvezu jamčiti i promicati jednakost spolova te djelovati u korist jednakosti spolova;
  - 2. pozdravlja prijedlog Komisije da se potpiše i završi pristupanje EU-a Istanbulskoj konvenciji, no žali zbog toga što se pregovori u Vijeću ne odvijaju istom brzinom;
  - 3. ističe da će se pristupanjem EU-a jamčiti usklađen europski pravni okvir za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i rodno uvjetovanog nasilja te za zaštitu žrtava; naglašava da će se njime omogućiti veća usklađenost i efikasnost unutarnje i vanjske politike, zajamčiti bolje praćenje, tumačenje i provedba zakona, programa i fondova EU-a bitnih za Konvenciju kao i primjerenije i bolje prikupljanje usporedivih podataka razvrstanih po spolu o nasilju nad ženama i rodno uvjetovanom nasilju na razini EU-a te ojačati odgovornost EU-a na međunarodnoj razini; nadalje ističe da će se pristupanjem EU-a ojačati politički pritisak na države članice da ratificiraju taj instrument;
  - 4. poziva Vijeće i Komisiju da ubrzaju pregovore o potpisivanju i sklapanju Istanbulske konvencije;
  - 5. bez zadržke podržava pristupanje EU-a Istanbulskoj konvenciji na širokoj osnovi;
  - 6. poziva Komisiju i Vijeće da zajamče potpuno sudjelovanje Europskog parlamenta u procesu praćenja Konvencije nakon pristupanja EU-a Istanbulskoj konvenciji, kako je predviđeno člankom 218. UFEU-a;
  - 7. podsjeća na to da pristupanje EU-a Istanbulskoj konvenciji države članice ne oslobađa od ratificiranja Konvencije; stoga poziva države članice koje još nisu ratificirale Istanbulsku konvenciju da to brzo učine;
  - 8. poziva države članice da zajamče pravilnu provedbu Konvencije te odgovarajuće financijske i ljudske resurse radi sprečavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i rodno uvjetovanog nasilja te zaštite žrtava;
  - 9. smatra da naponi EU-a za iskorjenjivanje nasilja nad ženama i djevojčicama moraju biti dio sveobuhvatnog plana za borbu protiv svih oblika nejednakosti spolova; poziva na donošenje strategije EU-a za borbu protiv nasilja nad ženama i rodno uvjetovanog

nasilja;

10. ponavlja poziv Komisiji, kako je to već učinio u svojoj Rezoluciji od 25. veljače 2014. s preporukama o borbi protiv nasilja nad ženama, da podnese prijedlog zakonodavnog akta kojim bi se zajamčio dosljedan sustav za prikupljanje statističkih podataka te odlučniji pristup država članica sprečavanju i progonu svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama kao i rodno uvjetovanog nasilja, te kojim bi se omogućio jednostavan pristup pravosuđu;
11. traži od Vijeća da aktivira prijelaznu klauzulu donošenjem jednoglasne odluke o utvrđivanju nasilja nad ženama i djevojčicama (i drugih oblika rodno uvjetovanog nasilja) kao područja kriminaliteta navedenih u članku 83. stavku 1. UFEU-a;
12. priznaje izniman rad organizacija civilnog društva u cilju sprečavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i djevojčicama te pomoći žrtvama nasilja i njihove zaštite;
13. poziva države članice i dionike, koji surađuju s Komisijom te sa ženskim nevladinim organizacijama i organizacijama civilnog društva, da pomognu širiti informacije o Konvenciji, programima i sredstvima EU-a koja su u okviru tih programa na raspolaganju za borbu protiv nasilja nad ženama i zaštitu žrtava;
14. poziva Komisiju i Vijeće da surađuju s Parlamentom kako bi se utvrdio napredak učinjen u vezi s jednakošću spolova te traži od trija predsjedatelja da učine velike napore za ispunjenje svojih obveza u tom kontekstu; poziva na održavanje sastanka EU-a na vrhu o jednakosti spolova te pravima žena i djevojčica radi preuzimanja obnovljenih obveza;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama država članica te Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe.